

Poukázal jsem na to již v různých člancích v tomto časopise. Proto zajisté nebude smětí zůstatí tato osnova bez povšimnutí při poradách o budoucím německém právu.

Nová osnova civilního řádu soudního se rovněž nestala zákonem. To jest velmi vítati. Byla by v mnohém směru přinesla podstatná zhoršení. Takto platí i zde ještě rakouské právo, avšak toto výtečné soudní řízení bylo českou a židovskou praxí politováníhodným způsobem znetvořeno, čemuž nyní musí býti učiněn konec ve smyslu nacionálněsocialistickém...«

Přebudování ministerstva spravedlnosti.

Dr. Karel Prážák, předseda Svazu československých soudců, píše v Soudcovských Listech 1938/11 z 1. listopadu 1938 pod názvem »Na nové cesty«:

Konečně je naším požadavkem, aby

aspoň již nyní přikročeno bylo k přebudování nynějšího typu ministerstva spravedlnosti. I když toto neobstarává jen záležitosti soudnictví, ale má též úkoly jiné, je starost o řádný chod soudnictví hlavním oborem jeho práce.

Žádáme přebudování ministerstva spravedlnosti ve smyslu starých našich organizačních snah v tom směru, abychom ho opravdu mohli považovati za zastánce svých spravedlivých požadavků, stejně jako jiné příbuzné stavy právnické-advokátní a notářský.

Žádáme — pokud se týče soudců a státních zástupců — aby dostalo se těmto v sekcích personálních, organizačních trestních a legislativních takového zastoupení osobami poměrů v soudnictví a poměrů v soudecovstvu znalými, aby bylo jako nejvyšší orgán administrativy justiční — jeho opravdovým mluvčím.

Nemáme ovšem nic proti tomu, když i jiným interesovaným stavům bude přístup do těch kterých sekcí, kde mají zájem, upraven obdobně.

Z právní praxe.

Žalobní petit knihovní.

Žaloba na zřízení nebo zrušení knihovních práv, o které bude vydán rozsudek exekvovatelný dle § 350 ex. ř., má zásadně býti ve svém petitu formulována tak, jako by byl formulován příslušný knihovní návrh.

Jde ovšem spíše o obraty technické, než o výrazy právnické. Nevymazává se pohledávka, nýbrž vymazává se zástavní právo za pohledávku.

Je-li žaloba formulována:

»Žalovaná strana jest povinna trpěti výmaz pohledávky Kč . . . . , zapsané na nemovitostech ve vložce číslo . . . . pro . . . . pod C . . . . pod exekucí,«

pak ovšem jest petit sám o sobě dostatečně určitý a neskýtá pochybnosti o tom, čeho se žalující strana domáhala, ba odpovídá dokonce vyjadřování knihovního zákona, i když není zcela správný vzhledem k tomu, že podle technického termínu se vymazává zástavní právo a nikoliv pohledávka.

Krajský soud civilní v Praze rozsudkem ze dne 10. ledna 1938 Ck XII 257/37 zamítl žalobu obsahující shora uvedený petit s odůvodněním, že pohledávka není »knihovním právem« uvedeným v § 9 knih. zák. a předmětem zápisu do pozemkové knihy může býti jen »knihovní právo«.

Vrchní soud v Praze však usnesením ze dne 15. března 1938, č. j. Co IV 85/38, které sa stalo právoplatným, poněvadž nebylo napadeno, tento názor zavrhl a uložil soudu I. stolice ve věci samé rozhodnouti a to s tímto odůvodněním:

»Prvý soud zamítl žalobu s návrhem aby bylo uznáno právem, že dlužní úpis žalobcem dne 31. ledna 1935 podepsaný jest neplatný a že žalovaná strana jest povinna trpěti výmaz pohledávky ve výši 200.000 Kč s přísl. pod pol. C 84 na polovině nemovitostí žalující strany ve vložce číslo 28 pozemkové knihy katastrálního území . . . zapsané, s odůvodněním, že první částí žalobního žádání, jež jest svojí povahou návrhem na určení, nedostává se zákonných předpokladů dle § 228 c. ř. s. pro žalobu určovací a že část tato vzhle-

dem na druhou část žalobního nároku jest nepřijatelným superfluum, ježto tam, kde lze žalovati na plnění, nelze žalovati na určení, — v druhé části téhož návrhu pak, že petit jest vadný v označení předmětu žádaného trpění, čímž jest způsobena i nemožnost vedení exekuce.

Po stránce právní není možno v daném případě prvou část žalobního návrhu na určení neplatnosti dlužního úpisu vzhledem k souvislosti přesně oddělovati od části druhé, která jest v podstatě své žádosti o plnění. Nejde o ryzí návrh určovací ve smyslu § 228 c. ř. s., nýbrž žalobu v její celistvosti jest považovati za žalobu na plnění, spojenou se zbytečným návrhem na zjištění předurčujícího právního poměru (sb. n. s. 9113). Z toho důvodu není třeba a také nelze přezkoumávati, jsou-li tu předpoklady návrhu na určení dle § 228 c. ř. s.

Ani v druhé, pro žalobu rozhodné části není žalobní petit vadný, aspoň ne tak, aby odůvodňoval zamítnutí žaloby. Jde jen o neprávě právnícky přesnou, třeba že i zákonem (§ 22 a j. knih. řádu a j. vř. o. z. čl. XXVIII. uv. z. k. ex. ř. a j.) užívanou dikci, odlišující se dle toho, zda důraz se klade na pohledávku, či na její zajištění. Stylisace žalobcem v žalobním návrhu použitá nečiní návrh ten neurčitým (§ 7 ex. ř.).

Žádá-li žalobce, aby bylo právem uznáno, že žalovaná jest povinna trpěti výmaz, vyslovuje tím, že nežádá, aby žalovaná sama dala knihovní zápis dotýčný provésti.«

S názorem vrchního soudu jest plně souhlasiti, neboť zákonná místa jím citovaná skutečně užívají promiscue »výmaz pohledávky« a »výmaz zástavního práva«.

Odvolání samo uplatňovalo:

»Jest správný názor, že pohledávka sama o sobě jest právem obligačním. — Zápisem jejím do pozemkové knihy stává se však pohledávkou hypotekární a tudíž věcně zajištěnou. Jestliže jsem tedy žaloval na výmaz pohledávky »zapsané« pod pol. C 84 ve vl. č. 28 pozemkové knihy kat. území . . . . ., žaloval jsem tím o výmaz zástavního práva zajišťujícího tuto pohledávku. — »Zápis« jest sice pojem širší, ale jasný a určitý již tím, že odkazuje na položku C 84 v citované vložce, uvážíme-li že tato pohledávka podle celého znění žaloby nemohla býti zapsána jinak, než právem zástavním. — Knihovní zákon jest si vědom této jednoznačnosti a proto důsledně mluví na mnoha místech

nejen o »převodu pohledávky« po případě »hypotekární pohledávky«, ale přímo i o »výmazu pohledávky« (ku př. §§ 22, 51, 53, 57 a pod.) a stejně i občanský zákon (§§ 451, 469, 4. věta, 469a). Právní terminologie, jak zákonný text ukazuje, mluví o »zapsané pohledávce«, chce-li tím vyjádřiti, že pro pohledávku bylo zapsáno právo zástavní.«

Přesto však upozorňujeme na to, že správnější jest stylisace:

»Žalovaná strana jest povinna trpěti výmaz zástavního práva za pohledávkou . . . . .«,

nebo:

»Žalovaná strana jest povinna dáti vymazati zástavní právo za pohledávku . . . . .«,

což nechť čtenář si poznamená na straně 248 knihy Dr. Pužman, Žaloby a žalobní petity.

Jest přípustna výpověď správcem domu?

Podle rozhodnutí krajského soudu v Plzni ze dne 5. května 1938, R IV 9/38-2, uveřejněného ve Sbírce rozhodnutí vrchních a krajských soudů pod čís. 487 jest správce domu oprávněn dáti nájemci výpověď z bytu; nerozhoduje dokonce ani to, že vypovídaný nájemník platil nájemné některému spoluvlastníku domu. Rekursní soud své stanovisko odůvodňuje velmi stručně a to tím, že oprávnění navrhovatele jako správce domu k podání výpovědního návrhu jest prokázáno potvrzením spoluvlastníků domu, předloženým teprve dodatečně v řízení rekursním. Tato jediná okolnost stačí úplně rekursnímu soudu k odůvodnění legitimace k výpovědi, aniž by se potřeboval zabývati právní stránkou celého případu.

Oproti tomu uveřejněno bylo v Právní praxi, roč. I., str. 261 rozh. nejv. soudu ze dne 10. prosince 1936, čj. Rv I 2153/36 (v úřed. sbírce nepublikované), které právnícky věcně odůvodňuje, že správce domu není oprávněn dáti výpověď z nájemního poměru. Cit. rozhodnutí